

2 Bestuursverslag

'Terug naar de kern',
Samenvatting, Nieuwe
activiteiten, Cultuureducatie
met Kwaliteit 2021-2024, Focus op
hoogpotentiescholen,
Creatieve taalontwikkeling,
De culturele omgeving dichterbij,
Allianties culturele veld,
Leergemeenschap Cultuurcoaches,
Effecten van de pilot cultuurcoaches,
Mocca Adviesraad Generation Z/A,
Speciaal onderwijs drie keer Voucher-
beheer, Vooruitblik 2022, Verslag Raad
van toezicht, Terugblik 2021
Kengetallen, Financieel resultaat,
Risicoanalyse, Personeel, Governance
Code Cultuur, Bestuursvorm en
samenstelling Raad van Toezicht,
Code Diversiteit en Inclusie, Bijlagen:
Factsheets, Rooster van aftreden,
Reflectie MidzomerMokum, Praktijk-
voorbeelden van Pilot Cultuurcoaches
op scholen in Amsterdam

Cultuurcoach Zahra Anna Lfil van de Dat!school organiseerde op OBS IJplein een theatrale standbeeldentuin op het schoolplein voor de Kinderboekenweek. In groepjes maakten de leerlingen kennis met o.a. een niet stereotype astronaut, brandweervrouw en bakker

Bestuursverslag

Terug naar de kern

Mocca verbindt jonge Amsterdammers en cultuur. Mocca brengt scholen en het culturele veld samen en zorgt voor cultuuronderwijs voor alle Amsterdamse leerlingen. Zo kunnen leerlingen hun creativiteit ontdekken en groeien zij op met dans, theater, musea, muziek en kunsten. Cultuuronderwijs is onmisbaar. Cultuur verrijkt onderwijs.

Samen met het Rijk investeert de gemeente Amsterdam fors in cultuureducatie, dat doet zij via het Kunstenplan en daarnaast ook in het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie dat in extra faciliteiten biedt aan scholen en culturele instellingen. De gemeente wil dat alle jonge Amsterdammers hun creativiteit kunnen ontplooiën door een in het schoolcurriculum verankerd aanbod van kunst en cultuur. Mocca, het Amsterdamse kenniscentrum voor cultuureducatie, helpt de gemeente om die ambitie te realiseren.

De tweede en derde lockdown eisten veel van de hele samenleving. Leerlingen, ouders, leerkrachten en kunsteducatiemedewerkers voelden dat op verschillende niveaus. Ouders werkten door, digitaal of op locatie, naast de zorg die zij hadden voor hun kinderen. Leerkrachten werkten soms vanuit school en soms thuis en stonden voor de uitdaging om digitaal te werken naast ook weer de zorg voor hun gezin. Leerlingen werden op zichzelf teruggeworpen, zij hadden geen contact met hun medeleerlingen en vaak hadden zij te weinig schermen of data om hun huiswerk te kunnen maken. Over de negatieve sociaal-emotionele en psychologische effecten van de lockdowns op kinderen is veel gepubliceerd.

Het Talent Paspoort ontwikkeld door cultuurcoaches Petra Veenstra en Mette Steincke van De Rode Loper op School

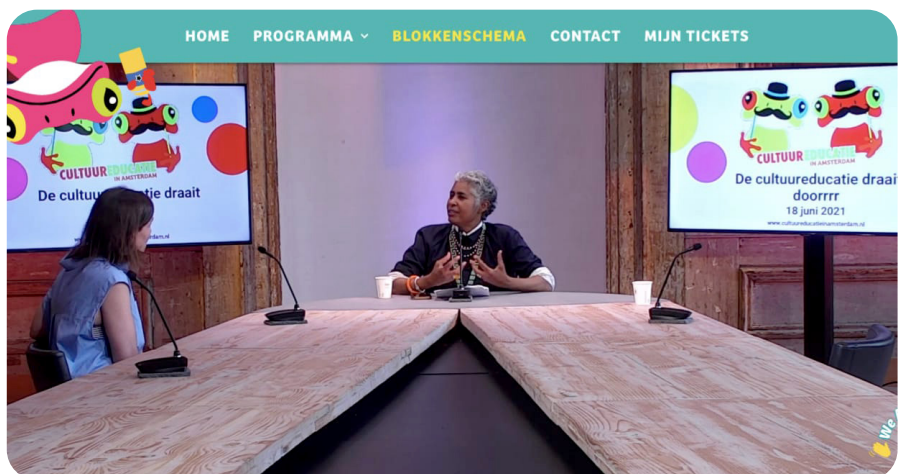
Er is ook veel geschreven over hoe kunst en cultuur positief van invloed zijn op het welbevinden van jonge mensen. Voor Mocca des te meer reden om jonge Amsterdammers te blijven bereiken. Hoe draag je je missie uit tijdens een tweede jaar met lockdowns? Door terug te gaan naar de kern van de opdracht: verbindt jonge Amsterdammers met cultuur en breng onderwijs en cultuur samen! Dat heeft Mocca op de volgende onderdelen doorgevoerd.

Terug naar de kern: verbind jonge Amsterdammers met cultuur via nieuwe partners

Toen de werkzaamheden van Mocca niet op scholen en in culturele instellingen konden plaatsvinden werd er met nieuwe partners in de keten onderwijs, welzijn en cultuur samengewerkt. Dat leidde onder andere tot samenwerking met Studiezalen en Weekendscholen en het verleggen van de aandacht naar cultuur in de buitenlucht, zoals stadswandelingen en voorstellingen in het openluchttheater in het Amsterdamse Bos. In overleg met de Gemeente kon de Cultuurbus Amsterdam hiervoor creatief worden ingezet. Mocca bouwde in 2021 relaties uit die zij in 2020, het eerste jaar van Midzomer Mokum, had opgebouwd. Midzomer Mokum kreeg daardoor een groter bereik. Zo heeft Mocca in een periode waarin door het coronabesmettingsgevaar vrijwel niks kon toch nog 60% van de Cultuurbusritten kunnen uitvoeren. Editie 2021 van Midzomer Mokum was een succes en heeft bovendien bij alle partners- cultuur, scholen, welzijn, Mocca en de stuurgroep voor Midzomer Mokum - tot nieuwe inzichten geleid. Door de samenwerking met het domein welzijn werden cultuurparticipatie en cultuureducatie vergroot ondanks de Covid-gerelateerde beperkingen voor cultuurbezoek.

Terug naar de kern: bied digitale ontmoetingen

Sinds 2020 heeft Mocca een groter bereik met digitale programma's. Met het platform 'Cultuureducatie voor thuis' werden leerkrachten, ouders en leerlingen bereikt en werd de interne digitale kennis bevorderd. Het platform bleek in de tweede en derde lockdown een goede basis voor uitbreiding van onlineprogramma's voor deskundigheidsbevordering. Het jaarlijkse Moccacongres Cultuureducatie in Amsterdam kreeg een livestreamversie: De Cultuureducatie draait doorrrrr. Vanuit Felix Meritis is een vier uur durende live cultuureducatietalkshow uitgezonden met steeds wisselende moderators en gasten uit het onderwijs en het culturele veld, onder wie

Livestream: De Cultuureducatie draait doorrrrr

de directeur van Muziekschool Weesp. Naast de talkshow waren er workshops met thema's als Wicked Arts door het lectoraat Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, hoe maak je een podcast door televisiemaker Redouan Ait Ouarg, maar ook een masterclass TikTok door jongerendeskundige Jahkini Bisselink.

Terug naar de kern: zorg voor onderlinge uitwisseling voor het speciaal onderwijs

Sinds haar start heeft Mocca een sterk netwerk opgebouwd met onderwijsteams in het speciaal onderwijs (so). Het speciaal onderwijs hecht veel waarde aan netwerkvorming en samenwerking. Daarnaast is het voor dit type onderwijs een uitdaging om goede culturele partners te vinden. De goed bezochte bijeenkomsten over juist deze onderwerpen konden tijdens de lockdown niet worden georganiseerd. 'Terug naar de kern' betekende bij het speciaal onderwijs dat Mocca een andere weg moest vinden om de uitwisseling tussen scholen en culturele instellingen te onderhouden. Mocca zette er de digitale stamtafel speciaal onderwijs voor op. De stamtafel bleek voor so-scholen een goede stimulans voor cultuuronderwijs. Dit was van groot belang omdat 2021 het eerste jaar was waarin drie keer meer voucher geld beschikbaar was voor alle so-scholen. Het 'drie keer Voucherbeheer' was een direct

Sonnevanck speelt de voorstelling 'Berenjacht' in de Stamtafel Speciaal Onderwijs

resultaat van de langdurige samenwerking tussen Mocca, so-scholen en de gemeente Amsterdam (meer hierover in het onderdeel nieuwe activiteiten). De stamtafels zorgden er ook voor dat het extra Voucherbudget onder de aandacht werd gebracht van culturele partners.

"Ik vind de voorbeelden van culturele programma's die andere so-scholen aandragen waardevol."

"Heel goed om van so-scholen te horen wat ze zoeken in culturele partners."

Terug naar de kern: blended deskundigheidsbevordering

In 2020 heeft het Mocca-team zich al warmgelopen door in de eerste week van de lockdown een digitale versie van de ICC-cursus aan te bieden. In 2021 waren er twee digitale edities van de ICC-cursus met daarin een enkele fysieke les. Ook andere activiteiten heeft de MoccaAcademie volgens afspraak uitgevoerd. De Leergemeenschap Cultureel Vermogen vanuit

Inclusie die in 2020 in een landelijke samenwerking is gestart, bracht nieuwe inzichten over samenwerking tussen onderwijs, cultuur en welzijn. Tussen de lockdowns door waren er als dat mocht fysieke bijeenkomsten, zoals Met Mocca Naar Cultuur (MMNC) naar de KinderKunstBiënnale van de Rode Loper op School in de centrale Openbare Bibliotheek van Amsterdam aan het Oosterdok.

De Pilot Cultuurcoaches leidde tot de opdracht om een leergemeenschap voor (veelal als zzp'er werkende) cultuurvakdocenten op te zetten. De Cultuurcoaches werden maandelijks digitaal bijeengebracht voor een programma waarin zij zich inhoudelijk konden scholen en waarin zij ervaring en kennis met elkaar konden uitwisselen. Ook bleef Mocca in de Coronatijd actief in landelijke overleggen van het sectorinstituut Landelijk Kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst, waaronder de leergemeenschap langdurig chronisch zieke kinderen. Met landelijke partners heeft Mocca de Cuco-pilot ontwikkeld, een aanvullende training voor Cultuurcoördinator in het voortgezet onderwijs.

Terug naar de kern: Cultuureducatie met Kwaliteit zorgt voor verankering van cultuureducatie

Mocca is sinds 2013 penvoerder namens de gemeente Amsterdam voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Vanaf 2021 is Weesp met Amsterdam gefuseerd en neemt Mocca Weesp in haar penvoerderschap mee. In de aanloop naar de fusie is Mocca met een extra subsidie in het najaar van 2020 al begonnen met haar advieswerk aan Weesp door culturele instellingen en scholen in Weesp in kaart te brengen en aan te schrijven. Daardoor kon in het voorjaar van 2021 de begeleiding van de scholen in Weesp direct van start gaan en werden de eerste gesprekken tussen scholen en culturele instellingen geïnitieerd. Een aantal scholen maakt gebruik van de Cultuurbus op basis van de regeling CmK. In Amsterdam lag bij het kiezen van de scholen de nadruk op het in kaart brengen van hoogpotentiescholen, scholen waarbij nog een slag te maken valt in het verankeren van cultuur in het lesprogramma. Met de versteviging van nieuwe allianties in het culturele veld wordt de samenwerking tussen culturele partners en scholen, en tussen culturele partners onderling gestimuleerd. Mocca is inmiddels begonnen met de advisering aan de vmbo- en mbo-scholen, waarbij zij de nadruk legt op het verbinden van de scholen met hun naaste culturele omgeving. Dat lijkt te gaan leiden tot subsidieaanvragen bij het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Terug naar de kern: Inclusie en diversiteit?

Mocca wil een lerende organisatie zijn en wil aansluiten bij de ontwikkelingen in de stad. Dat betekent ook dat het Moccateam een afspiegeling van de populatie moet zijn. Aan

Adviseurs Fleur de Kort en Delano Mac Andrew op schoolbezoek bij de Tjil Uilenspiegelschool

de hand van de Code Diversiteit en Inclusie is met het team besproken welke stappen kunnen worden gezet om tot die afspiegeling te komen. In 2021 heeft dit streven geresulteerd in nieuwe samenwerkingen, in verbreding van het publiek en in een traject voor personeelsvernieuwing. Inmiddels zijn acht nieuwe medewerkers aangenomen, waarmee de leeftijdsopbouw is verbeterd en de culturele diversiteit in het team is versterkt.

Bij het selecteren van de nieuwe medewerkers is niet in de eerste plaats gekeken naar cultuureducatieve ervaring en opleiding, maar meer naar motivatie en persoonlijkheid. Uit de instromende teamleden en de oudgedienden zijn nieuwe teams gevormd. In deze teams wordt het gesprek over inclusie, uitsluiting, representatie en kansengelijkheid stevig gevoerd. De gedachtewisselingen tussen nieuwe teamleden en bestaande medewerkers leiden tot betere advisering, een open blik en meer kennis van de kinderen in deze stad. Van de generatie Z jongerenadviesraad, bestaande uit jonge makers, leerde Mocca veel over de invloed van cultuuronderwijs tijdens schooltijd op het leven van deze jongeren.

Terug naar de kern: de prestatieafspraken

Dankzij creatieve oplossingen, slim gebruik van digitale mogelijkheden toen het niet anders kon, en fysieke bijeenkomsten toen die wel konden, heeft Mocca aan het merendeel van de prestatieopdrachten voldaan, met uitzondering van het besloten bus- en bootvervoer met de Cultuurbus.

Peggy Brandon
Directeur-bestuurder

Samenvatting

Terug naar de kern. Hoe draag je je missie uit tijdens een tweede jaar met lockdowns? Door leerlingen buiten de school met cultuur in aanraking te brengen, door samen te werken met nieuwe partners waaronder welzijnsorganisaties, en door de Cultuurbus anders in te zetten. Door de pilot Cultuurcoach met de vele partners tot een succes te maken. Door met families uit zuidoost naar Nemo te gaan, door met ROC-jongeren op een zaterdagochtend te gaan wandelen, door mee te werken aan het geven van bijlessen op culturele plekken in samenwerking met de Studiezalen en Amerpodia, door programma's voor de Weekend Academie uit te voeren, door samen te werken met Oxville Cinema opdat kinderen naar Eye kunnen. De deskundigheidsbijeenkomsten kregen een digitale vorm. De cultuurcoaches die samenkwamen in de pilot cultuurcoaches op afstand werden daardoor toch een community. Met de stamtafel en digitale meetups kregen scholen handreikingen om het extra Voucherbudget in te zetten. Door een inclusief wervingstraject voor nieuw personeel werd de Code Diversiteit en Inclusie nog beter toegepast. Het overleg van de Mocca Adviesraad Generation Z leidde ertoe dat Mocca steeds meer aanvoelt wat verbinding met cultuur tijdens de schooljaren voor jonge mensen betekent.

Studiezalen op bezoek bij Amerpodia/Felix Meritus met de Cultuurbus. Met Mocca naar Cultuur

Nieuwe activiteiten

Cultuureducatie met Kwaliteit

Sinds 2013 is Mocca namens de gemeente Amsterdam penvoerder voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. In de periode 2021-2024 ondersteunt CmK de ambitie van de gemeentes Amsterdam en Weesp om meer kansengelijkheid en meerstemmigheid in cultuureducatie te realiseren.

Focusscholen

Een van de speerpunten voor CmK is het benaderen van scholen die niet eerder, of die slechts beperkt met CmK zijn bereikt. Als deze scholen ervoor openstaan wordt de advisering uitgebreid door tijdelijk een cultuurcoördinator in te zetten. Hierdoor heeft de niet eerder of slechts beperkt door CmK bereikte school na enkele maanden een beleidsplan op maat en een cultuureducatieprogramma waarvoor extra middelen beschikbaar zijn, en dat vooral ook kan worden uitgevoerd. De cultuurcoördinator begint ook met het uitvoeren van het programma.

Door daarnaast samen te werken met cultuurcoaches en het Jongeren Cultuur Fonds kunnen de leerlingen die kunst en cultuur in schooltijd krijgen, doorstromen naar na- en buitenschools kunst- en cultuuraanbod.

Creatieve taal

Een ander aandachtspunt is het ontwikkelen van creatief taalgebruik, waardoor kinderen hun eigen identiteit en stem ontwikkelen. Dit kan met proza, gedichten, spoken word en door het vertellen van verhalen. Daarvoor ontwikkelt Mocca met taalkunstenaars vanaf 2021 een netwerk dat aandacht heeft voor representatie en culturele diversiteit. In navolging van de doorgaande leerlijnen

beeldend onderwijs, film/media, theater/dans en musea/erfgoedonderwijs waar tussen 2013 en 2020 de aandacht naar uitging, ligt de focus nu op taal en letteren. Mocca wil bijdragen aan het stimuleren van leesmotivatie en taalplezier.

De culturele omgeving dichterbij

In deze CmK-periode ondersteunt Mocca scholen in het verkennen van de culturele omgeving rondom de school. Een eerste resultaat was een programma van een voorschool in Amsterdam Nieuw-West, waar de leerlingen culturele plekken in de buurt van de school bezochten. Een school in Zuidoost zette een project op met schilders, dichters, dansers en musici uit de eigen wijk. Door leerlingen de mogelijkheden in de buurt te laten verkennen vergroten zij hun kans op cultuurparticipatie.

Allianties culturele veld

In de voorgaande periode van CmK lag de nadruk op het verbinden van culturele instellingen in film en media, theater en dans, en musea en erfgoed. Met de gelden van CmK werden bestaande allianties in het culturele veld onderhouden en nieuwe allianties gevormd, gericht op samenwerking tussen scholen en culturele partners. Tussen 2021 en 2024 worden de al bestaande erfgoed-, muziek-, en theater- en dansallianties doorgezet. Nieuw zijn de samenwerkingen met de muziekinstellingen in de Alliantie Muziekeducatie Amsterdam (AMA) en met de Denktank Cultuureducatie Vmbo en Praktijkonderwijs. De erfgoedalliantie heeft de afgelopen periode aan een leerlijn voor erfgoed gewerkt, die in 2021 is afgerond. De allianties voor

Muziek en voor Dans en Theater hebben een gezamenlijk programmaboekje gemaakt en hun activiteiten op elkaar afgestemd. Elke alliantie komt regelmatig bijeen om aanbod af te stemmen. Het AMA heeft een gezamenlijk aanspreekpunt voor scholen, dat voor alle betrokken culturele instellingen het educatieve programma met scholen bespreekt. De Denktank vmbo hecht aan het vormen van onderbouwde ideeën over cultuuronderwijs voor het vmbo en draagt daaraan bij door bijeenkomsten te organiseren met deskundige sprekers. Naast het faciliteren van de coördinatie van de Denktank vmbo uit CmK, neemt Mocca vanuit het eigen budget deel aan de organisatie van de bijeenkomsten van de Denktank.

Pilot Cultuurcoaches

In 2021 werkten de afdelingen Onderwijs en Cultuur van de gemeente Amsterdam, Mocca en het Amsterdams Fonds voor de Kunst nauw samen in het opzetten en uitvoeren van een pilot Cultuurcoaches/brede regeling combinatiefunctionaris. Deze pilot was een testfase waarin culturele instellingen een vakdocent met lesbevoegdheid ter beschikking stelden aan scholen. Daarvoor was een landelijke en een gemeentelijke geldstroom beschikbaar. Uit het vooronderzoek voor de pilot kwam naar voren dat een leergemeenschap voor deskundigheidsbevordering en netwerkvorming belangrijk is voor het werk van cultuurcoaches. Tijdens de pilot had Mocca de taak om een leergemeenschap te vormen.

Leergemeenschap Cultuurcoaches

De leergemeenschap pilot cultuurcoaches kwam maandelijks bijeen om van gedachten te wisselen over een thema dat relevant is voor de uitvoering van de opdracht van cultuurcoaches. De thema's gaan over actuele leervragen die opkomen in de dagelijkse praktijk van cultuurcoaches op de scholen. Uit de grote groep cultuurcoaches formeerde Mocca een kleinere supervisiekring als klankbord en adviesraad. Om kennis te verbreden en deskundigheid te bevorderen nodigde Mocca voor elke sessie een expert uit die zijn of haar kennis over een bepaald onderwerp met de coaches deelde. Om van elkaar te leren wisselden de coaches in intervisiemomenten ervaringen, ideeën en kennis met elkaar uit. De cultuurcoa-

ches bespraken zij hoe zij de verworven kennis en inzichten konden toepassen in hun werk en deelden hun eigen vragen en ervaringen. Mocca kreeg daarmee een helder beeld van de dagelijkse praktijk van de cultuurcoach, van de successen die een coach kan behalen, maar ook van de hobbels waar een coach overheen moet. Er is bewust gekozen voor een leergemeenschap, de leden leverden zelf de onderwerpen aan waarover zij van gedachten wilden wisselen. Door de keuze van deze vorm, waarin deelnemers vooral van elkaar leren, kwam er steeds een onderwerp ter sprake dat nauw op de vragen van de cultuurcoaches aansloot. In totaal vonden er dertien bijeenkomsten plaats, door de coronabeperkingen voor het overgrote deel digitaal in Zoom.

Effecten van de pilot cultuurcoaches

De vakdocent of cultuurcoach is een combinatiefunctionaris, omdat hij verschillende opdrachten heeft. De cultuurcoach geeft zelfstandig kunstlessen, waarmee hij de werkdruk van leerkrachten verlaagt. Gemiddeld 61% van de werktijd van de coaches in de pilot gaat naar kunstlessen. De overige 39% besteedt hij aan het begeleiden en laten doorstromen van leerlingen naar cultuureducatief aanbod in de eigen instelling of in instellingen in de buurt van de school. De coach scout leerlingen met plezier of talent in een kunstdiscipline en stimuleert hen om in de vrije tijd aan de gang te gaan met cultuur. Na een jaar kijkt Mocca terug op een geslaagde testfase. Zelfs in een periode waarin door Corona alles onder druk stond, werkten 98 cultuurcoaches van 29 culturele instellingen samen met de teams van 86 scholen. Inmiddels verrijken 98 cultuurcoaches de levens van leerlingen op bijna evenzoveel scholen. Hoe ziet het werk van de cultuurcoaches eruit in de dagelijkse praktijk? We verzamelden een aantal voorbeelden van activiteiten van de cultuurcoaches die een indruk geven van wat leerlingen ervaren op scholen in de stad. De portfolio geeft een beeld van het werk van de coach en van de effecten van de pilot in de school. De ervaringen van de pilot zijn de grondslag voor een meerjarige regeling van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Deze meerjarige regeling is mede ingesteld dankzij Marjolein Moorman, wethouder Onderwijs in 2021.

Mocca Adviesraad Generation Z/A

Mocca Adviesraad Generation Z/A Het Moccateam heeft de Adviesraad Gen Z/A ingesteld opdat jonge mensen het team scherp houden door hun belevingswereld, hun ervaringen en hun gedachten over cultuuronderwijs en cultuurparticipatie te delen. De leden in 2021 zijn: Adwoa Sarpong; Anouar Enali; Fjodor Jozefzoon; Dylan Kuyper; David Cham; Jade Traa; Gina Aussen. In 2021 heeft Mocca de raad viermaal online gesproken. De samenkomsten zijn vastgelegd zodat het team de adviezen later nog kan gebruiken. De adviesraadleden zijn ambassadeurs voor Mocca in hun eigen netwerk en leveren soms een bijdrage aan bijeenkomsten.

Speciaal onderwijs drie keer Voucherbeheer

Het so erkent het belang van onderlinge uitwisseling. Al snel nadat Mocca in 2005 van start was gegaan is zij in gesprek gegaan met het speciaal onderwijs. Jaarlijks organiseert Mocca enkele bijeenkomsten. In een bijeenkomst kwam de vraag op om kosten van cultuurprogramma's voor het so nader te onderzoeken.

In 2016 heeft Mocca vanuit CmK een pilot opgezet met 19 scholen en 20 culturele instellingen, waarna zij deze pilot nauwkeurig heeft gemonitord. Een van de uitkomsten was dat so-scholen drie keer meer geld nodig hebben voor soortgelijke programma's als in het reguliere onderwijs. In opdracht van de gemeente heeft onderzoeksbureau DSP onderzocht hoeveel of dit resultaat klopte. Per leerling bleek het gemiddeld inderdaad driemaal zoveel als in het reguliere onderwijs. Door de open communicatie tussen scholen en gemeente waar Mocca onderdeel van was, gaat er inmiddels driemaal zoveel vouchergeld per leerling naar het speciaal onderwijs.

2021 was het eerste jaar dat dit van kracht ging. De so-scholen zijn vervolgens begeleid in het besteden van het verhoogde budget. Meer budget vraagt immers om meer coördinatie in de school en om meer tijd om aanbieders met passie en kennis te vinden. Mocca zette de Stamtafel Speciaal Onderwijs in voor het vinden van geschikt aanbod voor so-scholen. Op 22 januari 2022 was de eerste Stamtafel Speciaal Onderwijs. Dertig deelnemers uit het Amsterdamse sbo, so, vso en culturele veld spraken in Zoom met elkaar over cultuureducatie en Vouchergeld in coronatijd. Van tevoren keken deelnemers naar een eerder opgenomen interview over dit onderwerp met Willie Snijder, ICC'er op de Drostenburgschool. Daarnaast maakten de deelnemers kennis met InterActing, een Amsterdamse theaterschool voor jongeren met autisme, die voor autistische jongeren in het speciaal onderwijs workshops improvisatietheater geeft.

Opbrengsten van de online meetup

Wat voor online aanbod past bij de wensen van de scholen?

- Interactief in plaats van passief. Zorg voor interactieve buttons of mogelijkheden om zelf te reageren. Kinderen willen iets bijdragen aan het eindresultaat.
- In kleine stukjes opgeknipt, zodat docenten er korte opdrachten bij kunnen bedenken.
- Online workshops onder begeleiding van een workshopdocent op een afgesproken tijd tijdens de lesweek.
- Online muziekonderwijs met korte opdrachten.
- Het vso wil simpel online aanbod dat niet te kinderachtig is. Inloggen is soms al moeilijk voor de leerlingen. Voorbeelden: een tutorial van een coole breakdancer die een move uitlegt. Of een toffe muziekvideo.
- Aansluitend bij de thema's van de school.
- Kansen voor samenwerkingen tussen het speciaal onderwijs en het culturele veld.
- Culturele instellingen en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs willen op de lange termijn samenwerken om samen gepast aanbod te ontwikkelen. Een aantal scholen wil daarvoor ook de extra vouchergelden inzetten.
- De scholen en instellingen willen samenwerken aan toekomstige projecten. Voorbereidingen nu kunnen tijd en geld sparen in de komende jaren.

MOCICA

EXPERTISECENTRUM CULTUURONDERWIJS

STAMTAFEL SPECIAAL ONDERWIJS

Vrijdag 22 januari | 15.30 -16.30 uur | Online

Schuif aan bij de maandelijkse Zoom-bijeenkomst voor het speciaal onderwijs: De Stamtafel Speciaal Onderwijs. We gaan in gesprek met Willie Snijder, ICC'er van Drostenburg en voorvechter van het extra vouchergeld. En we maken kennis met Interacting, een organisatie die improvisatietheaterworkshops geeft aan jongeren in het speciaal onderwijs. Daarna wisselen we via Zoom ideeën uit over hoe om te gaan met extra Vouchergeld in coronatijd.

Aanmelden

Culturele aanbieders: Stuur ons je speciaal onderwijsaanbod

Heb jij als cultuuraanbieder ervaring met het speciaal onderwijs? Maak je digitaal of regulier aanbod specifiek voor het speciaal onderwijs? En kan dat nu binnen de beperkingen van de coronamaatregelen, of later dit jaar, uitgevoerd worden? Stuur dan een e-mail naar Mocca adviseur Fleur de Kort. We verzamelen de inzendingen en zorgen dat deze bij de scholen terechtkomen.

Aanbod insturen

Cultuureducatie
met
Kwaliteit

XX Gemeente
XX Amsterdam
XX

Vooruitblik 2022

In november/december 2021, nog net voor de laatste lockdown, maakten scholen veel afspraken en ook het aantal boekingen met de Cultuurbus voor het voorjaar nam snel toe. Scholen hadden nog Voucherbeheergelden over uit de coronaperiode en wilden die alsnog besteden. Daarmee sluiten de scholen goed aan bij de plannen van het Cultuurbusteam voor 2022. Het Cultuurbusteam heeft tot doel het bereik van de Cultuurbus te vergroten door het ontwikkelen van nieu-

we activiteiten: naschoolse activiteiten, vo/mbo, welzijn, en nieuwe samenwerkingen zoals die met Museum Van Loon. De Cultuurbus heeft het aantal busritten verhoogd door samen te werken met randgemeenten. Uit Landsmeer komen in het voorjaar bijvoorbeeld tien groepen naar het BIMHUIS. Door de samenwerking met randgemeenten wordt het aantal bezoeken van scholen buiten Amsterdam uitgebreid, waarvan de culturele partners profiteren. Het programma Wereldgrachten komt vanaf 2022 in een nieuwe vorm terug na veel voorbereidende gesprekken met de Stromma, het Bureau Erfgoed, Het Stadarchief, het Amsterdam Museum en de nieuwe locatie voor het wereldgrachtenprogramma, museum Van Loon. Nu er een efficiënter programma is en de bootvaart met een uur is bekort wil Stromma de samenwerking doorzetten met een combinatie van busritten en andere ophaal- en afzetplekken. Stromma ziet het belang van het programma en ziet de samenwerking met de Cultuurbus en Cultuurboot als manier om iets terug te geven aan de stad. Mocca verwacht veel interesse van scholen in het programma, ook van scholen in het centrum, die de Cultuurbus gewoonlijk niet gebruiken omdat ze dicht bij musea liggen. Hiervoor zal samenwerking met stadsdeel Centrum worden gezocht.

Bestuur van de Leerunit tekent convenant en gaat met Mocca in gesprek over visiebijeenkomsten en het aanstellen van een ICC'er

Hanane el Ouardani cultuurcoach van Noordje geeft een reeks fotografie lessen op het Over Y College. Daarnaast geeft Hanane informatie en tips over buitenschoolse culturele activiteiten en laat de leerlingen kennis maken met verschillende kunstdisciplines.

Mocca heeft de aanpak voor de hoogpotentiescholen verfijnd. De nieuwe aanpak heeft in 2021 vorm gekregen. Mocca richt zich op 30 hoogpotentiescholen in het basis- en het speciaal onderwijs, die zij in de eerste drie maanden van 2022 allemaal wil hebben benaderd. Daarnaast zijn er 70 focusscholen. De nieuwe leden van het Moccateam gaan het beroepsonderwijs, het vo en de voorscholen adviseren. Zij voelen de sfeer van het voortgezet onderwijs, het mbo en de voorscholen goed aan en spreken de taal van de leerlingen. Met hun ervaring en achtergrond zijn zij meer dan alleen adviseur. Hun affiniteit met voortgezet onderwijs kan Mocca in deze fase van de advisering goed inzetten. Zij hebben ervoor gezorgd dat voor januari 2022 de eerste afspraken voor dit werkgebied konden worden gemaakt. Vanaf volgend jaar wordt voor het voortgezet onderwijs een eigen ICC-cursus aangeboden en wordt het format van de stamtafel doorontwikkeld voor het vo. Voor de voorscholen wordt het aanbod in kaart gebracht en zo nodig verder ontwikkeld.

De Erfgoedalliantie, bestaande uit culturele partners en scholen, heeft een leerlijn erfgoed ontwikkeld en is nu bezig met het digitaliseren van de leerlijn. De leerlijn is gekoppeld aan de website www.groeistad.nl. In het voorjaar is die applicatie gereed. Vanaf dan kunnen scholen gebruik maken van de leerlijn voor hun erfgoedonderwijs. Naar verwachting geeft het gebruik van deze website een extra impuls aan erfgoededucatie in het basisonderwijs.

In 2022 wordt ervoor gezorgd dat leerlingen meer gelijke kansen krijgen in cultuureducatie en ook dat meer stemmen gehoord worden.

Na voorbereidend werk in 2021 organiseert Mocca de eerste Taaltafel in 2022. Hiervoor worden verhalenvertellers, spoken word artiesten, dichters en andere creatieve taalkunstenaars bijeengebracht. In Weesp gaat een cultuurscout aan de slag om het informele aanbod in kunsteducatie te inventariseren.

Mocca zelf blijft zich ontwikkelen. Zo staat het digitaliseren van gespreksverslagen op de agenda, en ook het scherper digitaal registreren hoe medewerkers hun uren besteden. Mocca streeft naar doelgerichte communicatie en naar betere transparantie en zichtbaarheid. Om een breder publiek met Mocca in aanraking te brengen zet zij de social media gericht in op doelgroepen die eerder niet werden bereikt.

Stel, nog een lockdown...

Dan gaat Mocca door met wat zij in 2020 en 2021 heeft geleerd. De deskundigheidsbevordering wordt, ook als er geen lockdown is, voor een deel digitaal aangeboden. Tijdens de lockdowns vonden de afspraken met scholen digitaal plaats, wat wederom zal gebeuren in een nieuwe lockdown. De samenwerking met de cultuurcoaches wordt voortgezet dankzij de nieuwe driejarige subsidieregeling van het Amsterdams Fonds voor de Kunst van ruim 1,6 miljoen per jaar. Als er door beperkende maatregelen geen externe vakdocenten in de school kunnen komen, werken de cultuurcoaches door. Door de pilot behoren de cultuurcoaches tot het schoolteam. Met de cultuurprogramma's die zij inzetten leveren zij een bijdrage om de werkdruk voor leerkrachten te verminderen.

Cultuurcoach Zahra Anna Lfil van de Dat!school organiseerde op OBS IJplein een theatrale standbeeldentuin op het schoolplein voor de Kinderboekenweek. In groepjes maakten de leerlingen kennis met o.a. een niet stereotype astronaut, brandweervrouw en bakker.

Verslag Raad van Toezicht

2021 vormde opnieuw een jaar dat getekend was door de coronapandemie. Mocca heeft door dicht bij haar kern te blijven steeds nieuwe manieren gevonden om kunst en cultuur toegankelijk te houden voor jonge Amsterdammers. Door in kansen te denken, interessante samenwerkingen met welzijn aan te gaan, optimaal gebruik te maken van de buitenruimte en mooie hybride programma's te verzorgen is Mocca impact blijven maken. Dit laat daadkracht en aanpassingsvermogen zien. De Raad van Toezicht is dan ook trots op de directeur en het team voor de getoonde wendbaarheid en onvermoeibare inzet. Er zijn stappen gezet naar een betere invulling van de Code Diversiteit en Inclusie bij Mocca. Het team van werknemers en freelancers is daardoor een betere afspiegeling van de Amsterdamse bevolking geworden, zowel in leeftijd, genders als culturele achtergrond.

De Raad van Toezicht heeft het bestuursverslag en de jaarrekening 2021 goedgekeurd. De Raad heeft gecontroleerd of de organisatie haar taak adequaat heeft vervuld en constateert dat de middelen doelmatig en rechtmatig zijn besteed. De Raad heeft daarnaast toegezien op het beloningsbeleid van de stichting. De Raad van Toezicht heeft zijn werk in 2021 in onafhankelijkheid kunnen uitvoeren. Er was geen belangenverstrengeling. De Raad van Toezicht heeft eind 2021 afscheid genomen van een lid wier termijn was verstreken en bestaat momenteel uit vier leden, inclusief de voorzitter. De Raad is divers samengesteld en de leden beschikken over brede kennis en ervaring. Vanaf eind 2021 is er een vacature waarvoor openbaar wordt geworven.

In het jaar 2021 kwam de Raad van Toezicht viermaal online/live bijeen voor een vergadering met de directeur-bestuurder.

Namens de gehele raad van toezicht,

Sewan Mumcuyan
Voorzitter

Culturele omgeving dichterbij

Yuverta Vmbo College Amsterdam West vroeg Mocca hen te helpen met het opzetten van een pilot waarbij:

- Leerlingen en docenten kennis maken met de culturele omgeving van de school.
- Leerlingen hun eigen interesses en talenten ontdekken.
- Leerlingen zich meer betrokken voelen bij het culturele leven in de wijk.
- Leerlingen kennismaken met naschools cultureel aanbod in de wijk.
- Duurzaam contact tussen school en de culturele omgeving onstaat.

In de pilot 'De Culturele Buurt Dichtbij' maakten de leerlingen een buurtwandeling en volgden onderweg korte workshops in theater, capoeira, ontwerpen. Ze bezochten Stadsboerderij Osdorp waar ze een workshop cultureel ondernemen volgden. En ze kregen een interactieve rondleiding in de wijk van het Street Arts Museum met aandacht voor geschiedenis van het stadsdeel, bewoners en kunst in openbare ruimte. In de pilot is samengewerkt met jongerenwerkers van Combiwel voor groepsbegeleiding en met Fidelinas Entertainment, Het Amsterdams Theaterhuis, The Beach/Studio Osdorper Ban, Street Art Museum Amsterdam voor de culturele invulling van het programma. De school, leerlingen en betrokken organisaties waren enthousiast en noemden de pilot bijzonder geslaagd. Een aantal leerlingen is doorgestroomd en heeft zich aangemeld bij de betrokken culturele organisaties voor naschoolse activiteiten. De school gaat de pilot zelfstandig herhalen en uitbreiden.

Terugblik 2021

De prestaties in kengetallen

De Cultuurbus en Cultuurboot van Mocca vervoerden het afgelopen jaar in totaal **26.771** (ipv de begrote 40.000) leerlingen en **4144** begeleiders voor **979** ritten/vaarten naar **88** culturele partners:

- De Cultuurbus vervoerde **21.890** leerlingen en **3345** begeleiders van **161** scholen met **788** ritten naar **64** podia, musea en andere culturele instellingen;
- De Cultuurboot werd **22** keer geboekt door **9** scholen naar **9** culturele partners voor **24** reguliere vaarten voor in totaal **578** leerlingen en **110** begeleiders;
- Voor **13** zomerscholen zijn **121** ritten uitgevoerd, waarmee **3183** leerlingen en **509** begeleiders zijn vervoerd naar **35** culturele partners voor culturele activiteiten;
- Voor buitenschoolse activiteiten zijn **1120** leerlingen met **18** begeleiders **46** keer vervoerd naar **17** bestemmingen.

Mocca is namens de gemeente uitvoerder van de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Dankzij die regeling namen tot medio 2021 meer dan **120** scholen deel aan CmK-LeerlijnenLabs met ruim **100** culturele partners. De adviseurs cultuur en onderwijs hebben meer dan **308** adviesgesprekken gevoerd en **578** overige contactmomenten (e-mail en telefoontjes) met scholen gehad. Daarnaast waren er **118** contacten van cultuurcoaches met scholen.

Het Moccateam had ruim **1000** contactmomenten met culturele partners.

Mocca stimuleert alliantievorming in het culturele veld. Daarvoor zijn in 2021 meer dan **50** contactmomenten geweest met de Denktank vmbo, muziekinstellingen binnen AMA, theater- en dansinstellingen in TDEA en de Erfgoedalliantie.

Ter ondersteuning van Midzomer Mokum onderhield het team contact met het kernteam van de gemeente, met scholen, schoolbesturen, culturele partners en welzijnsorganisaties. Hiervoor zijn meer dan **120** contactmomenten geweest, waarvan **48** met een adviseur. De overige contacten gingen over de Cultuurbus.

De MoccaAcademie organiseerde in totaal **49** bijeenkomsten, trainingen en cursussen voor **451** deelnemers fysiek en **1967** online. De bijeenkomsten waren zowel fysiek, digitaal als blended. De digitale en blended bijeenkomsten zijn nieuwe Corona-gerelateerde activiteiten.

Na de eerste uitzending zijn programma's via MoccaTV/YouTube **2454** keer beluisterd en bekeken.

Bijeenkomsten

- 4 keer een Stamtafel Speciaal Onderwijs met in totaal 113 deelnemers en 485 views;
- 1 Masterclass Wicked Arts Assignments met 21 deelnemers;
- 11 bijeenkomsten voor Cultuurcoaches en culturele partners met 222 deelnemers;
- 11 cursisten namen deel aan de ICC-cursus van 10 lessen;
- 52 leerkrachten en schooldirecteuren bezochten 3 Met Mocca Naar Cultuur-evenementen;
- Er waren 3 bijeenkomsten van de leergemeenschap Inclusie vanuit Cultureel Vermogen met steeds 19 deelnemers bestaande uit teams van culturele instellingen, onderwijs en welzijn.
- Samen met de Marnix Academie in Utrecht is aan 17 leerkrachten de tweejarige post-hbo-opleiding Cultuurbegeleider gegeven van 15 lessen.
- Om ook tijdens de schoolsluiting cultuuronderwijs op de agenda te houden is het digitale platform Cultuureducatie voor Thuis opgezet. Dat was actief in 2020 en 2021.

Mocca participeert in landelijke overleggen zoals de bijeenkomsten van het Landelijk Platform Kenniscentra Cultuureducatie (LPKC) en de Leergemeenschap chronisch en langdurig zieke kinderen. Teamleden van Mocca waren aanwezig bij in

totaal 25 bijeenkomsten. 10 keer waren vertegenwoordigers van Mocca uitgenodigd voor landelijke en lokale bijeenkomsten, waaronder LKCAtelier en gestreamde gesprekken zoals Meesters met Dromen in studio De Zwijger en Volt over cultuur in De Balie. Mocca nam digitaal deel als spreker bij een internationaal congres in China.

Facebook had 1352 'Vind ik leuk's' en het aantal volgers is van 1518 naar 1515 afgenomen. Twitter ging van 1302 naar 1288 volgers. Instagram en LinkedIn, beide sinds 2019, zijn respectievelijk van 367 volgers naar 552 en van 308 naar 382 volgers gegaan.

Er hebben zich in 2021 in totaal 110 instellingen aangemeld op de nieuwe cultuurcatalogus van de Moccawebsite. Deze 'Cultuurcatalogus' vervangt sinds 2020 de oude cultuurdatabase, waardoor er een actueel overzicht wordt opgebouwd. Per 31 december 2021 staan er in totaal 121 culturele partners in de Cultuurcatalogus.

In 2021 zijn met 10 schoolbesturen 14 gesprekken (fysiek en online) gevoerd en 3 gesprekken per e-mail/telefoon.

Mocca Masterclass Wicked Arts Assignments door Lectoraat AHK in de AHK Culture Club

Financieel resultaat

De meerjarenbegroting voor de periode 2021-2024 voorziet in het laten afvloeien van personeel en het onttrekken van gelden aan reserves en eerder ontvangen subsidies om de begroting sluitend te krijgen. Voor het laten afvloeien van personeel is een reserve voor de frictiekosten gevormd. Door structurele bezuinigingen is de begroting daarnaast lager dan in de voorgaande periode. Door deze ingrepen is meer subsidiebudget beschikbaar voor andere instellingen in het Kunstenplan. Om de terugloop in formatie te dekken, is het werk anders ingericht. Het bedrag dat is opgenomen in de post Cultuureducatie met Kwaliteit is bestemd voor de activiteitenlasten in het kader van CultuureducatieLabs. Daarnaast werden in het kader van deze regeling diverse personele en materiële lasten ingezet. Jaarlijks worden deze lasten op basis van de werkelijke inzet ervan aan de post Cultuureducatie met Kwaliteit toegerekend.

Mocca biedt het onderwijs en culturele partners gratis adviezen over cultuuronderwijs en inzicht in cultuureducatief aanbod, deskundigheidsbevordering, netwerkvorming, uitwisseling en besloten vervoer vanuit de subsidies van de gemeente en het Fonds voor Cultuurparticipatie. De Cultuurbus en Cultuurboot Amsterdam is een van de projecten die Mocca uitvoert. De kosten voor de coördinatie en de financiële afhandeling van de busritten en schoolvaarten waren in 2021 lager dan begroot. Door het wegvallen van fysieke bijeenkomsten en lagere uitgaven voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit is in 2021 een positief resultaat ontstaan. Volgens de gemeentelijke regels is Mocca een laag-risico organisatie en kan worden volstaan met maximaal 20% algemene reserve. De afbouw van de algemene reserve wordt ingezet om een deel van de begroting te dekken.

© Mocca

Adviseurs Joanne Smolders en Marije de Vries op schoolbezoeken in Weesp

Risicoanalyse

Voor de dekking van haar begroting is Mocca afhankelijk van subsidies. Deze subsidies zijn gerelateerd aan de activiteiten en de taken van de organisatie: het adviseren en stimuleren van cultuuronderwijs in Amsterdam. Voor de periode 2021-2024 heeft de gemeente Amsterdam Mocca daarvoor subsidie toegekend. Naast de subsidiegelden investeert Mocca een deel van haar reserves in de werkzaamheden. Het wegvallen van de subsidie zou een directe bedreiging betekenen voor het voortbestaan van de organisatie.

De nieuwe richtlijnen voor het betalen volgens de Code Fair Practice en de nieuwe WAB-richtlijnen en de algemene toepassing van de CAO hebben een kostenverhogend effect op de personeelskosten. De toename is meegenomen in de meerjarenbegroting 2021-2024. De liquiditeit en reserves zijn voldoende voor een gezonde bedrijfsvoering. Er zijn geen directe risico's op het gebied van personeel. Om ziekte en verloop op te vangen wordt voor elke werkstroom in teams van twee of drie medewerkers gewerkt.

De directeur-bestuurder en de manager Cultuur en Resultaat vormen samen het managementteam. Zij voeren het management in samenspraak. Hierdoor is ook het management geborgd bij twee personen.

Naar Aslan Muziekcentrum doorgestroomde leerling met zijn trotse cultuurcoach

Personeel en bedrijfsvoering

Mocca is in de kern een relatief kleine en flexibele organisatie die op projectbasis werkt. Het personeelsbestand van Mocca was begin 2021 acht medewerkers in vaste en tijdelijke dienst voor een totaal van circa negen fte. Daarvan zijn drie medewerkers sinds de start van Mocca in 2005/6 in dienst.

Er is in 2021 een traject voor nieuwe teamleden uitgevoerd, waardoor de leeftijdsopbouw en de culturele diversiteit van het team beter in balans kwamen. Een aantal van hen zijn parttime in dienst, andere nieuwe teamleden zijn op eigen verzoek freelance opdrachtnemers. Na het traject is het aantal fte toegenomen naar 11 fte.

Het personeelsbeleid van Mocca is gericht op een gedifferentieerde samenstelling in gender, diversiteit, leeftijd, achtergrond en ervaring, en dient een afspiegeling van de hele stad te zijn.

Het percentage medewerkers met een cultureel diverse achtergrond, met inbegrip van het MT en zzp'ers, is ruim 70%. Mocca heeft een goede balans in genders. Het percentage jonge medewerkers tot 30 jaar is ongeveer 15%, het percentage boven de 50 jaar is 40%. De medewerkers zijn mbo-, hbo- en universitair geschoold. Mocca is penvoerder voor de subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het Fonds voor Cultuureducatie. De manager Cultuur en Resultaat is het aanspreekpunt voor de regeling en draagt zorg voor de aanvraag en de verantwoordingen.

Voor de begeleiding van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit en de reguliere opdracht van de Gemeente Amsterdam, zijn drie teams van drie adviseurs samengesteld voor het adviseren van scholen en het culturele veld. Uit deze adviseurs is een team gevormd dat besturen adviseert. De meeste adviseurs zijn zelfstandigen. Mocca hanteert de Fair Practice Code voor hun betaling. Zij hanteerde die code ook in de lockdownperiodes.

De Cultuurbus heeft twee vaste medewerkers. Voor communicatie, tekstredactie en financiën wordt gebruikgemaakt van deskundige freelancers. Hun bijdrage wordt erg gewaardeerd. De financiële administratie en loonadministratie zijn ondergebracht bij een administratiekantoor. Salesforce, een CRM-systeem, is het afgelopen jaar in alle digitale werkprocessen doorgevoerd.

Ook in 2021 heeft de directie zich ingezet om alle medewerkers betekenisvol aan het werk te houden. Dat gold voor vaste werknemers en de zzp-opdrachtnemers. Taken zijn herverdeeld en alle digitale programma's werden intern bedacht en uitgevoerd. Hierdoor konden de met opdrachtnemersl afgesproken uren en de vaste aanstellingen intact blijven. Mocca is associate lid van Cultuurconnectie.

Governance Code Cultuur

Mocca hanteert de Governance Code Cultuur en volgt de acht principes van de code.

Mocca is een stichting. In navolging van de statuten is er een directeur- bestuurder en een Raad van Toezicht (RvT). De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur-bestuurder en de RvT zijn vastgelegd in de statuten van de stichting. De RvT heeft een toezichthoudende rol, de dagelijkse leiding is in handen van de directeur-bestuurder. De RvT streeft naar een balans in leeftijd, geslacht, kennis en culturele achtergrond van de leden. Die balans is aanwezig bij de huidige leden. De RvT bestaat statutair uit ten minste drie leden. De leden komen uit diverse sectoren in de samenleving, het bedrijfsleven, het onderwijs en de culturele sector. De leden hebben een netwerk binnen- en zijn deskundig op- een of meer werkterreinen van de stichting. De RvT heeft affiniteit met de maatschappelijke taken en de opdracht van de stichting, heeft kennis van en ervaring met politieke en bestuurlijke besluitvormingsprocessen, heeft strategisch inzicht en heeft financiële kennis. De RvT heeft minimaal eens per jaar informele gesprekken met het personeel. Het team kent de leden en de leden kennen het team.

Voor de personeelszaken is er een externe HR-adviseur, die ook als vertrouwenspersoon door het personeel kan worden ingeschakeld. De CAO wordt toegepast voor directie en personeel.

Volgens de statuten worden de leden van de RvT voor vier jaar benoemd en kunnen zij één keer voor een tweede periode van vier jaar worden herbenoemd. Dit is vastgelegd in een rooster van aftreden. Het werven van nieuwe leden is een openbaar traject. De RvT is alert op belangenverstrengeling. De RvT houdt toezicht op het functioneren van de bestuurder. Daarvoor spreekt een commissie van twee leden van de RvT één keer per jaar met de bestuurder over haar functioneren. Dit gesprek heeft in 2021 plaatsgevonden. De penningmeester overlegt met de accountant en rapporteert aan de voorzitter en de andere leden.

De bestuurder overlegt regelmatig met de voorzitter van de RvT over actuele ontwikkelingen. Minimaal driemaal per jaar vergaderen de RvT en de bestuurder aan de hand van een jaaragenda en bespreken zij actuele ontwikkelingen. Eenmaal per jaar is er een zelfevaluatie van de leden. In 2021 heeft de RvT viermaal vergaderd.

Na in 2018 een professionaliseringstraject te hebben doorlopen is een Mocca Code opgesteld, aan de hand waarvan de Raad van Toezicht haar functioneren toelicht. De Mocca Code is op de Moccawebsite te lezen en te downloaden. Op de website is de informatie over de leden, hun functies en de samenstelling van de Raad van Toezicht te vinden, alsook het rooster van aftreden en het bestuursverslag.

Bestuursvorm en samenstelling RvT

Mocca heeft een bestuursmodel met een directeur-bestuurder en een raad van toezicht. De raad van toezicht bestaat uit de volgende leden:

- Sewan Mumcuyan, directeur-bestuurder PRINS27 | *voorzitter*
- Wijnand Mirandolle, partner Smeerolie Interim en Advies | *Penningmeester*
- Chantelle Rodgers, directeur Music Matters
- Vera Arents, vmlg lid MT en teamleider Montessoriafdeling Asvoschool
- Elly Loman, rector Hyperion Lyceum (termijn loopt af per december 2021)

De leden van de raad van toezicht krijgen een onkostenvergoeding voor hun toezichthouderschap. Mocca volgt de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie.

De directeur-bestuurder is Peggy Brandon.

Stamtafel Speciaal Onderwijs presentator Jorgen Tjon A Fong interviewt Adriaan Luteijn van Introdans

Code Diversiteit & Inclusie

Een van de kernwaarden van het Amsterdamse onderwijs is het streven naar gelijke kansen voor iedereen. Ook voor Mocca is dat een kernwaarde. De Code culturele diversiteit geeft concrete handreikingen om gelijke behandeling, gelijke kansen en culturele diversiteit structureel in publiek gefinancierde culturele instellingen te verankeren. Hij is opgebouwd rond de onderwerpen programma, publiek, personeel en partners.

Programma

In alle activiteiten van Mocca zijn inclusie en diversiteit een vanzelfsprekend onderdeel. Het team adviseert scholen over culturele partners die zich specialiseren in wereldmuziek, culturele diversiteit en intercultureel onderwijs en bereikt bijna 95% van het basisonderwijs en circa 50% van het voortgezet onderwijs.

Wat is er veranderd?

Bij de programma's die Mocca samen met anderen of zelf organiseert, gaat zij uit van inclusie en diversiteit. Daarop baseert zij haar keuzes voor sprekers, de moderator en de experts voor de maandelijkse bijeenkomsten van de leermeenschap voor de pilot cultuurcoaches. Ook bij de talkshow De Cultuureducatie draait doorrrr, het digitale congres voor was er een programma met oog voor representatie. En door de samenwerking voor programma's als Skin Deep in de Rode Hoed.

Lijmlab workshop
tijdens MidzomerMokum

Wat is kan beter?

Inclusie en representatie zijn brede gebieden. Mocca gaat de balans bewaken tussen gevestigde en nieuwe cultuur, en meer aandacht hebben voor representatie en inclusie en toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking. In Met Mocca naar Cultuur en de Mocca Academie komt dat in 2022 beter naar voren.

Publiek

De focus van de werkzaamheden van Mocca is nadrukkelijk gericht op Amsterdam. Mocca adviseert aan scholen en organisaties in Amsterdam en daarnaast geeft zij adviezen aan zusterorganisaties door heel Nederland, waarmee zij ook van gedachten wisselt. Zo bereikt Mocca naast Amsterdam ook andere steden en provincies.

Wat is er veranderd?

De basis van de opdracht aan Mocca ligt in het bereiken van leerlingen. Mocca bereikt het merendeel van de Amsterdamse kinderen. Alleen al daardoor heeft Mocca een breed en inclusief bereik. Door de beperkingen van Corona was Mocca ook buiten het schooldomein actief. Door het platform Cultuureducatie voor Thuis was er regelmatig contact met het culturele veld met ICC'ers in het po en leerkrachten in het vo. Met de nieuwsbrieven en de inzet van social media en advertenties in Kidsproof zijn meer dan in andere jaren ook ouders bereikt.

Wat kan er beter?

Het is nog steeds lastig om ouders te bereiken. De eerste stappen zijn gezet met het organiseren van een familiedag over Techniek voor gezinnen uit Zuidoost in Nemo. Daarvoor is de Cultuurbus ingezet, waarmee Mocca zich heeft kunnen profileren. Daarnaast heeft Mocca bezoeken georganiseerd van de ouders en kinderen van de Studiezalen naar culturele programma's. Voor 2022 wordt de relatie met familiescholen uitgebreid dankzij een adjunctdirecteur van een familieschool in de Indische buurt die in deeltijd als adviseur bij Mocca komt werken.

Personeel

Het personeelsbeleid van Mocca is gericht op een gedifferentieerde samenstelling in gender, diversiteit, leeftijd, achtergrond en ervaring. Mocca streeft ernaar dat het personeel een afspiegeling van de hele stad is. In 2020 bleek dat de samenstelling van het personeelsbestand nog meer in overeenstemming met de samenstelling van de algehele Amsterdamse bevolking kon worden gebracht.

Wat is er veranderd?

Het percentage medewerkers, met inbegrip van het MT en zzp'ers, met een cultureel diverse achtergrond, was in 2020 40%. In 2021 werd dat 65%. In de cultuur werken meer vrouwen dan mannen. Mocca had al een goede balans in genders. Na het traject is het percentage mannen toegenomen tot 45%. Het percentage jonge medewerkers tot 30 jaar is ongeveer 15%, het percentage medewerker ouder dan 50 jaar is 40% procent. De medewerkers zijn mbo-, hbo- en universitair geschoold.

Kunstlessen van Frouwkje Smit op de Buikslotermeerschool vanuit CmK.
Leerkracht groep 6b: "Leerlingen die normaal gesproken niet zo makkelijk bij de les te houden zijn doen nu goed en enthousiast mee."

Wat kan er beter?

De interculturele gevoeligheid van het team is verder aangescherpt door een vervolgtraject met een deskundige op dit gebied. Het team zal het 'ongemakkelijke gesprek' over diversiteit, kansengelijkheid en inclusie blijven voeren.

Partners

Weinig instellingen in de gesubsidieerde kunst- en cultuureducatie in Amsterdam en Weesp hebben een sterk inclusief profiel of een cultureel divers personeelsbeleid. Mocca zoekt daarom bewust samenwerkingen met organisaties, kunstenaars en musici met cultureel diverse programma's, zoals met De Werkelijkheid, Urban Myth, ROSE stories, De Krakeling, ICK, Toneelmakerij, Aslan Muziekcentrum, Podium Mozaïek, en kunstenaars zoals Margot Zwier die zich richten op leerlingen met een visuele of andere beperking.

Wat is er veranderd?

Mocca is nieuwe samenwerkingen aangegaan met onder andere de Balie, Talententent, de Studiezalen en het Ninsee en welzijnsinstellingen. Het personeelsbestand van deze

instellingen heeft een grotere culturele diversiteit. Ook is de culturele diversiteit onder de cultuurcoaches die deelnemen aan de pilot cultuurcoaches verbeterd. Mocca heeft bij het vinden van partners veel initiatieven ontplooid. De nieuwe accountant die de controles de aankomend vier jaar zal doen is mede gekozen op basis van hun diverse personeelsbestand.

Wat kan er beter?

In 2022 zal in Weesp een cultuurscout actief zijn om het veld beter in kaart te brengen. In Amsterdam gaat een creatieve-taalscout aan de slag om hetzelfde voor creatieve taalmakers te doen, met aandacht voor mensen met een achtergrond in het afro-Caribische en Arabische taalgebied, maar ook voor mensen met een achtergrond in het Oost-Europees taalgebied.

Certificering van de geslaagde ICC-cursisten in ITA

Cultuureducatie Leerlijnen

83%

202 scholen van 244 primair onderwijs scholen in Amsterdam

Cultuurcatalogus

NIEUW

121

culturele instellingen

MoccaAcademie

1.967

online views

49

bijeenkomsten

451

deelnemers

Meer weten? Zie MoccaAcademie Factsheet

Midzomer Mokum Cultuurbus

121

Cultuurbusritten

13

Zomerscholen

35

culturele bestemmingen

3.183

leerlingen

509

begeleiders

Mocca Cultuurbus/boot Amsterdam

174

scholen

23.588

leerlingen

858

busritten

3.635

begeleiders

81

culturele instellingen

www.cultuurbusamsterdam.nl

Voucherbeheer Top 20 bestedingen schooljaar 2020-2021

- 1 St. Educatieve Projecten Adam SEP
- 2 St. Muziekschool Amsterdam
- 3 Aslan Muziekcentrum
- 4 Stichting Kers
- 5 Stichting Leerorkest
- 6 Verhalenfabriek Amsterdam

€ 107.500 - 50.000

- 7 Amsterdamse Jeugdtheaterschool
- 8 St. Muziekschool Amsterdam
- 9 St. Muziekschool Amsterdam Noord
- 10 Stichting Poldertheater

€ 50.000 - 26.000

- 11 OnPoint Dancelab Amsterdam
- 12 Studio Roem
- 13 Stichting Naya Nature Foundation

€ 23.000 - 20.000

- 14 Stichting Educatieorkest Holland
- 15 Kleinkunstig
- 16 Stichting kikiid amsterdam

€ 19.000 - 17.000

- 17 Stichting Schoolbuurtwerk
- 18 Muziekcentrum Zuidoost
- 19 Lukida BV
- 20 Unikidz BV

€ 17.000 - 14.000

Schoolafspraken

308

po en vo scholen

1000+

contactmomenten culturele partners

Getallen bij benadering. Afwijkingen voorbehouden. Foto: @Midzomer Mokum

Samenwerkingspartners

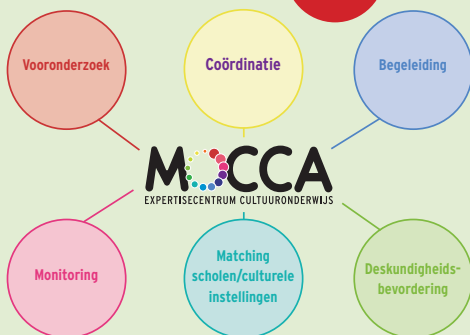
Doelen

Taken Mocca

Aantal besteedde uren Mocca

3.585

Deelnemers

98

cultuurcoaches

86

86 scholen (po, so, vso, praktijk-onderwijs, vmbo)

28

culturele instellingen

Tijdsbesteding cultuurcoaches

60%

aan werkdrukverlaging

40%

aan doorstroom naar buitenschools aanbod

Minimaal aantal bereikte leerlingen
11.061

Aantal bijeenkomsten Leergemeenschap Cultuurcoaches

Cultuurcoach kunstlessen disciplines

- beeldende kunst
- dans
- letteren
- spoken word
- jeugd- en jongerentheater
- film en nieuwe media
- social design
- cultureel erfgoed
- muziek

Getallen bij benadering. Afwijkingen voorbehouden. Foto: Het Talent Paspoort - cultuurcoacheschap van De Rode Loper op School

Rooster van aftreden Raad van Toezicht Stichting Mocca

Een Raad van Toezicht lid heeft een zittingstermijn van vier jaar. Hij/zij is één maal herkiesbaar voor een periode van nogmaals vier jaar.

Titel	Naam	In functie sinds	Termijn	Verlenging of beëindiging per
Voorzitter RvT	Dhr. S. Mumcuyan	08-10-2017	1e termijn	08-10-2021
RvT	Mevr. V. Arents	01-12-2018	2e termijn	01-12-2022
RvT	Mevr. E. Loman	08-10-2017	1e termijn	08-10-2021
RvT	Mevr. C. Rodgers	03-10-2019	1e termijn	03-10-2023
RvT	Dhr. W. Mirandolle	03-10-2019	1e termijn	03-10-2023

- Een termijn voor het lidmaatschap van de raad van toezicht is in principe voor een periode van 4 jaar waarbij de leden voor een tweede termijn kunnen opteren.

Weekend Academie tijdens MidzomerMokum met de Cultuurbus naar Muziekgebouw aan het IJ

Reflectie MidzomerMokum 2021

Zomervakantie van 10 juli tot 22 augustus hebben **14 verschillende zomerscholen** in 121 ritten met de Cultuurbus of Cultuurboot. Daarmee zijn **3183 leerlingen** en **509 begeleiders** vervoerd naar **35 culturele instellingen** en locaties voor culturele activiteiten.

Naast het gebruik van gratis besloten leerlingenvervoer met de Cultuurbus en -boot, kregen zomerscholen advies op maat door Mocca-adviseurs.

Twee zomerscholen en Amports hebben samengewerkt aan een uniek programma. Aan boord van een rondvaartboot in de Amsterdamse havens is een programma van 2 uur uitgevoerd waarin de geschiedenis, de beroepen en verbondenheid van de haven met de stad centraal stonden.

In het kader van een programma waarin Black Heritage werd uitgelicht hebben 128 kinderen en 18 begeleiders onder meer een begeleide rondvaart gemaakt door de binnenstad.

Zomer met Dromen: aan boord van de River Dream van Amsterdam Cruises voor een inhoudelijk programma over AMports

Studiezal: voorstelling en nagesprek De Gouden Koets van Urban Myth in De Krakeling

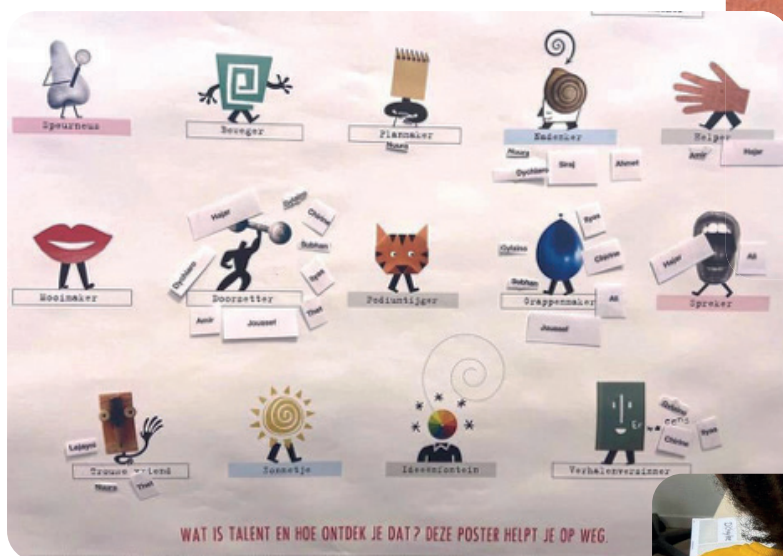
Praktijkvoorbeelden van Pilot Cultuurcoaches op scholen in Amsterdam

In 2021 werkten de afdelingen Onderwijs en Cultuur van de gemeente Amsterdam, Mocca en het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) nauw samen in de opzet en uitvoering van een pilot cultuurcoaches/brede regeling combinatiefunctionaris. Deze pilot was een testfase waarin culturele instellingen, dankzij een landelijke en een gemeentelijke geldstroom, aan scholen een vakdocent met lesbevoegdheid ter beschikking stelden. Na een jaar kijken we terug op een geslaagde testfase. Zelfs in een periode waarin door Covid alles onder druk stond, werkten 98 cultuurcoaches van 29 culturele instellingen samen met de teams van 86 scholen. De ervaringen van de pilot zijn de grondslag voor een meerjarige regeling van het AFK vanaf maart 2022. Deze meerjarige regeling is mede dankzij de wethouder Onderwijs, Marjolein Moorman, ingesteld.

Inmiddels verrijken 98 cultuurcoaches de levens van leerlingen op bijna evenzoveel scholen. Hoe ziet het werk van de cultuurcoaches eruit in de dagelijkse praktijk? We verzamelden enkele voorbeelden van activiteiten van de cultuurcoaches die een beeld schetsen van wat de leerlingen ervaren op de scholen in de stad.

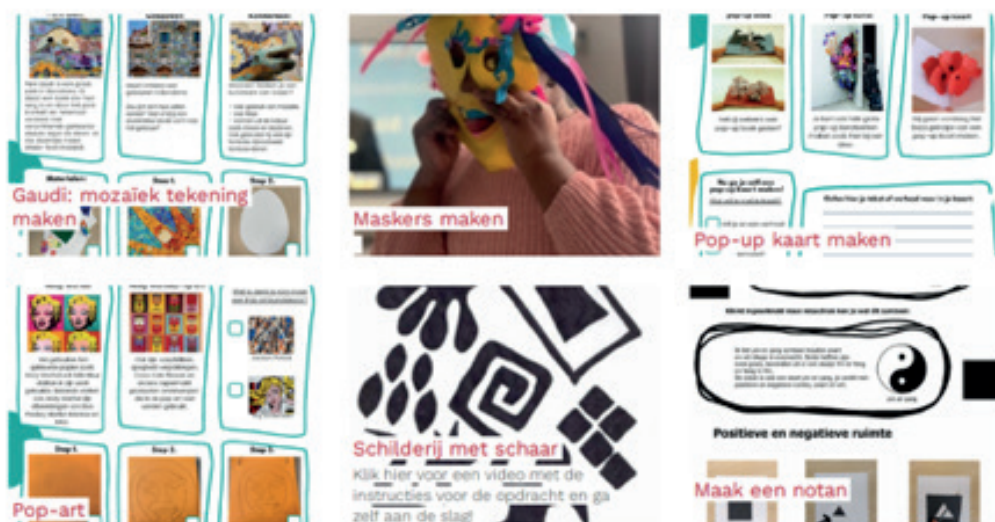
De Rode Loper op School en De Kaap en De Flevoparkschool

Cultuurcoaches Petra Veenstra en Mette Steincke van De Rode Loper op School ontwikkelden samen met ontwerper Anja Brunt het Talent Paspoort voor hun scholen. De leerlingen leren op speelse wijze hun eigen en elkaars talenten kennen. Die kunnen binnen de kunstdisciplines liggen maar je kan ook een trouwe vriend zijn, een doorzetter, een voeler of een techniekfreak. De leerlingen ontdekken met veel plezier van alles over zichzelf, komen in contact met allerlei kunstdisciplines en leren wat er naschools te doen is op het gebied van kunst en creativiteit.

De Beach en Het Talent

Basisschool Het Talent in Osdorp is 'ongelofelijk blij' met cultuurcoach Yara de Graaf van The Beach. Het Talent geeft aan dat Yara echt verschil maakt. Tijdens de lockdown maakte ze maak- en doe-pakketten voor de leerlingen. Ze inspireerde de gymdocent tot het maken van een 'sportieve kaart' van de buurt waar hij leerlingen nu naar toe verwijst voor naschoolse sportactiviteiten. 'Wat anderen in al die jaren niet lukte, heeft Yara voor elkaar gekregen.'

OBS IJplein en Dat!school

Madeleen Ritsema, directeur van de IJpleinschool is erg enthousiast over de inzet en betrokkenheid van theatermaker Zahra Anna Lfil die via Dat!school cultuurcoach op school is. Zahra is theaterdocent en cultuurcoach op school en werkt intensief samen met het schoolteam om feesten en evenementen een kunstzinnige invulling te geven. Zahra regelde bijvoorbeeld voor de Kinderboekenweek vijf levende standbeelden die verkleed als een beroep op het schoolplein stonden. De leerlingen kwamen 's ochtends op school aan en liepen door een theatrale standbeeldentuin op het schoolplein. In groepjes maakten ze samen met Zahra de standbeel-

den wakker te maken om ze te leren kennen. De leerlingen maakten kennis met o.a. een astronaut, brandweervrouw en bakker. Zahra koos daarbij bewust voor een niet stereotype verdeling met bijvoorbeeld een vrouw in brandweerpak en een vrouw als astronoute. 'Iedereen kan worden wat hij, zij of hen wil en om dat extra bij kinderen aan te wakkeren zijn passende rolmodellen nodig', zegt Zahra.

De school gaat Zahra ook een rol geven in het thematisch onderwijs. Zahra voelt zich op haar plek en is blij met wat ze de kinderen van OBS IJplein kan bieden.

Cultuurcoach Zahra Lfil voor in het midden

Stichting Taalvorming en De Punt

Cultuurcoach Annette Benedictus van Stichting Taalvorming stimuleert op basisschool De Punt de taalvaardigheid en verbeelding van leerlingen door hen uit eigen ervaring verhalen te laten vertellen. Verder verzint ze allerlei taalspelletjes waardoor leerlingen lol krijgen in taal. Dit resulteerde in prachtige verhalen en gedichten in alle groepen.

Er was eens een weg die nooit eindigt. Als je het 5 keer rijdt dan krijg je 3 wensen. Als een kleine zon komt wordt het goud en komt er een geheime meer die je wat bijzonders brengt. Maar niemand durft. De zon is de bijzonderheid van de meer.

Groep 5, geen naam

In het binnenzwembad
Ik zweef op mijn rug
Het plafond
In het binnenzwembad
Als je op je buik zweeft
Hoor je het water
Je kunt ook duiken
In het binnenzwembad
Je ziet de bodem

Naam: *Sexmen*
Klas: *BB*
Titel:

Op een tafel in de klas kijk ik door de ket-
ten komen en zie de zon. En terwijl ik
kijk zie ik een luchtballon, en daar in
zie ik een stad. Net probeer ik uit
te leggen hoeveel je kan zien uit de
raam van je eigen klas.

SEP en De Ster

Yanira Gefferie is vanuit SEP cultuurcoach op De Ster. Op De Ster volgen leerlingen individueel onderwijs en lopen in eigen tempo de school door. Ze kiezen zelf welke keuzevakken ze willen volgen waaronder de kunstvakken. De kunstvakdocenten geven onderschools en naschools les. Yanira werkt nauw samen met de vakdocenten en is steeds op zoek naar leerlingen die talent of plezier tonen zodat ze hen kan helpen hun talenten verder te ontwikkelen.

Project bouwen in Nederland op De Ster

The Beach en De Lukasschool

Cultuurcoach Willemijn Voerman van The Beach maakt veel contact met de ouders van de familieschool De Lukasschool. Zo gaf ze lessen 'Knutsel met je kind' aan ouders en hun peuters om hen beter te leren kennen. Groep 5 t/m 8 krijgt ontwerp & technieklessen van haar en ze organiseert elk blok een naschoolse activiteit. Ook heeft Willemijn de culturele omgeving van de school uitgebreid in kaart gebracht. Door al deze activiteiten ontmoet ze veel kinderen en ouders en kan van daaruit een band opbouwen en hen kennis laten maken met culturele instellingen en ondersteunen naar naschools aanbod in de buurt.

Geef je op voor cultuur!

groep 2:
Beatboxen

groep 3, 4, 5:
Schilderen en fotograferen

groep 6, 7, 8:
Word een kunstenaar

Lukasschool Ontdek je talent!

KNUTSEL MET JE KIND

1 - 4 JAAR

Schrijf je nu in!

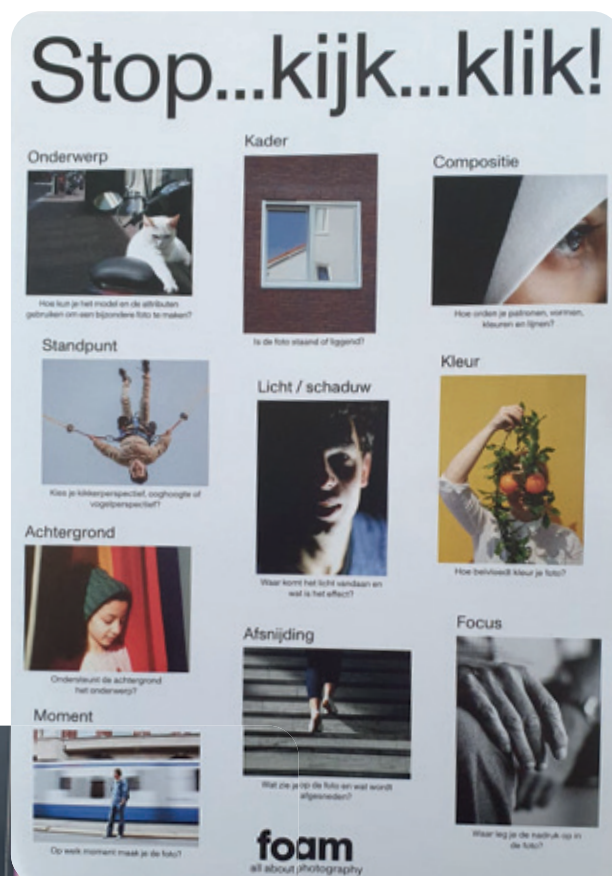
Ga samen aan de slag met je kind en praat gezellig bij met andere ouders.

Iedere donderdag
08:35 - 09:30 uur
Familie Service Punt

Lukasschool we doen het samen!

Foam en 't Koggeschip

Cultuurcoach Marleen van Veen van Foam kreeg bij basisschool 't Koggeschip een eigen lokaal. Dat heeft ze direct leeg gehaald en volgehangen met fotografieposters. Marleen geeft een workshop portretfotografie aan de leerlingen. Maar voordat ze met de leerlingen aan de slag ging, gaf ze de lessen eerst aan het hele onderwijsteam.

Lijm-lab en De Huibersschool

Cultuurcoach Brenda Jonker geeft niet alleen kunstles, maar neemt de kinderen ook mee naar cultureel aanbod in de buurt. In een serie lessen over het begrip omgeving ging zij met alle groepen (3 t/m 8) van De Huibersschool een bijzondere film bekijken van Heidi Vogels bij Bureau Postjesweg. Kunstenaar Heidi Vogels heeft in Marokko (Fez) onderzoek gedaan naar de tuinen van de stad. Het leverde veel herkenning op bij de kinderen.

De Huibersschool heeft net een nieuw schoolplein en Lijm-lab maakte met de leerlingen beeldend werk geïnspireerd op het nieuwe plein. Lijm-lab werkt in de regeling samen met Stichting Taalvorming.

Noordje en Over Y College

Noordjes cultuurcoach Hanane el Ouardani geeft een reeks fotografielessen op het Over Y College. Ze leert de leerlingen waar ze op moeten letten om een goede foto te maken. Ook leren ze experimenteren met verschillende manieren van kijken binnen de fotografie. Daarnaast geeft Hanane informatie en tips over buitenschoolse culturele activiteiten en laat de leerlingen kennis maken met verschillende kunstdisciplines.

Aslan Muziekcentrum en De Globe, De Johannesschool, De Bos en Lommerschool en de Goeman Borgesiuschool

Aslan Muziekcentrum heeft cultuurcoaches op 10 scholen in Amsterdam. Eveline Ypma krijgt op de Goeman Borgesiuschool ouders en kinderen warm voor kunst en cultuur door met mooi weer op een boomstam op het schoolplein haar instrumenten te bespelen. Kinderen en ouders worden nieuwsgierig en komen luisteren en kijken. De kinderen mogen de instrumenten aanraken en als ze interesse hebben gaat Eveline met hen en hun ouders in gesprek. En het werkt! In navolging hiervan wil de school bij de aftrap van het nieuwe schooljaar een markt met kunstenaars en hun naschoolse kunstaanbod organiseren.

Dansdocent Rosalie van Wamel is cultuurcoach op basisschool De Globe. Op de rechterfoto zie je de trotse coach naast een talentvolle leerling die doorstroomde naar naschoolse les in Aslan Muziekcentrum.

Op de Johannesschool danste cultuurcoach Simone ten Brinke met de leerlingen en op OBS Bos en Lommerschool cultuurcoach Tammerly Nai Chung (zie foto). Anne-Marijke Bras, de interne cultuurcoördinator van De Johannesschool zegt dat de nieuwkomersklassen veel baat hebben bij de danslessen. Omdat de leerlingen de taal nog niet goed beheersen kunnen ze via dans hun gevoelens uiten. De kinderen leven er echt van op.

El Kadisia en SEP

De El Kadisia school en haar leerlingen zijn ontzettend blij met cultuurcoach Kim Tuin van SEP. Op school is een klas beeldend gestart en een koor voor leerlingen die tijdens de schooluren extra passie of talent lieten zien.

El Amien 2 en Foam

Cultuurcoach Shanna Goethart geeft alle klassen beeldende les in reeksen van drie weken. De leerlingen zijn betrokken en geïnspireerd. Leerlingen die het normaal gesproken moeilijker vinden om in de klas bij de les te blijven, leven op tijdens de beeldende lessen. Goede communicatie met de interne cultuurcoördinator en de godsdienstleraar heeft ervoor gezorgd dat de lessen steeds beter passen bij de visie van de school

en de leerlingen. Shanna en de cultuurcoaches van omliggende scholen komen samen om te praten over de verbindende taak die zij hebben als coach en over wat de omgeving hen te bieden heeft.

EXPERTISECENTRUM CULTUURONDERWIJS

Baarsjesweg 224 1058 AA Amsterdam

T 020 - 620 9567 | info@mocca.amsterdam

www.mocca.amsterdam